

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5146/2020
03.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Драгане Бољевић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије - Министарства одбране - Војнограђевинског центра „Београд“, чији је законски заступник Војно правобранилаштво, Београд, против тужених АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Василијевић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4103/2019 од 22.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 03.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4103/2019 од 22.11.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужених за накнаду трошкова одговора на ревизију тужиоца.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 3525/18 од 18.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је тужилац власник двособног стана број .. у улици ... број .. у ..., површине 61,59 м², уписаног у ЗКУЛ ..., што би тужене биле дужне да признају и трпе да тужилац ово своје право упише у катастар непокретности; ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је ништав уговор о поклону закључен између тужених, оверен код Другог општинског суда у Београду под Ов. I/1 бр. ../98 од 15.06.1998. године; ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужиоца за одређивање привремене мере којом је тражено да суд забрани туженој ББ из ... отуђење и оптерећење стана број .., у улици ... број .., површине 61,59 м², у ..., уписан у ЗКУЛ ..., уз забележбу забране у земљишним и

другим јавним књигама; ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженима на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 201.750,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4103/2019 од 22.11.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Вишег суда у Београду П 3525/18 од 18.01.2019. године у ставовима првом, другом и трећем изреке и у том делу жалба тужиоца одбијена је као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу четири изреке наведене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженима исплати износ од 201.750,00 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од дана извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног другостепеног поступка као неоснован.

Против наведене пресуде Апелационог суда у Нишу, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени су тражили одговор на ревизију тужиоца у коме су оспорили основаност ревизијских навода.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14), па је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, инвеститор Стамбене зграде у улици ... број .. био је правни претходник тужиоца. Наведена стамбена зграда изграђена је 1985. године, а уписана је у земљишне књиге у корист државе СФРЈ – ССНО решењем Другог општинског суда у Београду Дн 11075/92 дана 05.02.1992. године. Решењем органа тужиоца – Стамбене комисије за смештај од 17.04.1992. године, првотуженој, запосленој на ВМА и члановима њеног породичног домаћинства (супруг и кћи, овде друготужена) дате су на коришћење као нужни смештај просторије које је користило предузеће „Упи“ Зора Сарајево – представништво Београд. У решењу је наведено да ће решење служити првотуженој као основ за закључење уговора о закупу стана са надлежном војном установом која управља Стамбеним фондом ЈНА и да је првотужена на овај начин решила своје стамбено питање и да се због тога скида са евиденције молби за доделу стана. На основу наведеног решења закључен је уговор о закупу просторија за нужни смештај између Војнограђевинске дирекције као закуподавца и првотужене АА као закупца. Војнограђевинска дирекција је 08.07.1994. године донела одлуку о претварању заједничке просторије – нужног смештаја у стамбену јединицу, формирањем двоипособног стана укупне површине 64,68 м², коју ће извршити личним средствима лице коме стамбени

орган КОГБ посебним решењем додели предметни простор и које ће прибавити одобрење за извођење радова. Истог дана Војнограђевинска дирекција је дала сагласност првотуженој да код надлежних управних органа спроведе поступак прибављања одобрења за извођење радова на адаптацији – претварању заједничке просторије (коју већ користи као нужни смештај по основу уговора о закупу са ВГД „Београд“) у улици ... број .. у стамбену јединицу – двоипособан стан, површине 64,68 м², као и одобрење за употребу предметне непокретности. Решењем Скупштине Општине Савски венац – Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско-правне и грађевинске послове број 351-939/95-III-02 од 17.10.1995. године, одобрени су Војнограђевинској дирекцији „Београд“ из Београда, изведени радови на реконструкцији заједничких просторија у приземљу стамбене зграде у улици ... број .. у .. на КП. бр. ... у циљу формирања двособног стана П=61,59 м², а за потребе корисника стана АА, у свему према одобреној и овереној техничкој документацији. Решењем о дозволи за употребу грађевинског објекта Одељења за урбанизам, комунално-стамбене, имовинско-правне и грађевинске послове бр. 351-939/95- III-02 од 30.10.1995. године дозвољено је инвеститору Војнограђевинској дирекцији „Београд“ употреба изведених радова на реконструкцији заједничких просторија у приземљу стамбене зграде у улици ... број .. у ..., на КП ... ради формирања двособног стана П=61,59 м², а за потребе корисника стана АА. То решење је постало правноснажно 15.11.1995. године. Решењем истог органа број 351-939/95- III-02 од 11.04.1997. године (постало правноснажно 05.05.1997. године), извршена је промена носиоца одобрења изведених радова и употребе изведених радова, тако што су промењени ставови диспозитива оба решења и уместо Војнограђевинске дирекције „Београд“ као инвеститора, означено је име првотужене као инвеститора, док су у преосталом делу ова решења остала неизмењена. На основу наведених решења (исправљених) првотужена је уписана као власник предметног стана решењем Другог општинског суда у Београду Дн 12583/97 од 14.10.1997. године у ЗКУЛ ..., допуна описа куће, кућни број .. у улици ..., изграђене на КП .. и .., описане као ЗК тело IV, бр. ..., тако што је дозвољен упис двособног стана број .., од 61,59 м² у приземљу, насталог адаптацијом заједничких просторија у приземљу, као ЗК тело IV, ред. бр. .. и извршена укњижба права власништва на истом стану у корист првотужене АА. Првотужена је право својине на овом стану уговором о поклону Ов. ../98 од 15.06.1998. године пренела на друготужену која се уписала као власник предметног стана. Пресудом Управног суда у Београду У 7212/14 од 14.09.2017. године одбијена је тужба тужиоца Министарства одбране Републике Србије - Војнограђевинског центра „Београд“ из Београда којим је тражено да се поништи решење Одељења за имовинско-правне и комунално-стамбене и грађевинске послове Општине Савски венац бр. 351-152/12 од 29.11.2013. године, којом је одбијен предлог за оглашавање ништавим решења Одељења за урбанизам, комунално-стамбене, имовинско-правне и грађевинске послове Општине Савски венац број 351-939/95- III-02 од 11.04.1997. године (решења којим је промењено име инвеститора са тужиоца на првотужену). Ова пресуда постала је правноснажна 14.09.2017. године. Друготужена је првотуженој уговором о поклону Ов. ../07 од 26.12.2007. године поклонила предметни стан.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужбени захтев тужиоца није основан, јер је првотужена својину на предметном стану стекла у складу са важећим прописима, те да је као власник истог могла располагати предметним станом, што је и учинила предметним уговором о поклону, те нема места ни примени члана 103. ЗОО.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су о тужбеном захтеву тужиоца одлучили правилном применом материјалног права.

Одредбом члана 20. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем (став 1.); право својине стиче се и одлуком државног органа на начин и под условима одређеним законом (став 2.).

Одредбом члана 33. Закона о основама својинскоправних односа прописано је на основу правног посла право својине на непокретности стиче се уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом.

Чланом 3. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом, а да је свако дужан да се уздржава од повреде права својине другог лица.

Одредбом члана 58В Закона о државном премеру и катастру и уписима права на непокретностима који је важио у време предметног уписа, било је прописано да се упис права на непокретности врши: по самом закону; на основу правноснажне одлуке надлежног органа; на основу исправа о правном послу сачињеном у складу са законом; на основу споразума о накнади за експроприсану непокретност; на основу другог акта о конституисању права на непокретностима у складу са законом одредбом члана 58Д је даље прописано да се укњижба врши на основу исправе која је по одредбама закона подобна за коначан упис права.

Одредбама важећег Закона о државном премеру и катастру у члану 75. – 77. прописано је на који начин се врши упис у катастар непокретности, а одредбом члана 88. изричито је прописано да јавна исправа на основу које се може извршити упис је одлука суда, другог државног органа или организације која врши јавна овлашћења који су по закону надлежни да доносе одлуке, којима се одлучује о правима, односно о другим чињеницама које се уписују у катастар непокретности. Јавна исправа да би била подобна за упис мора бити правноснажна.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав, ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или закон у одређеном случају не прописује што друго. Ставом 2. истог члана је прописано да ако је закључење одређеног уговора забрањено само једној страни, уговор ће остати на снази,

ако у закону није што друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сносиће одговарајуће последице.

Врховни касациони суд прихвата правни став нижестепених судова да је након издавања грађевинске и употребне дозволе за спорну непокретност на име тужиоца дошло до измене тих решења и то решењем Одељења за урбанизам, комунално-стамбене, имовинско-правне и грађевинске послове 351-939/95- III-02 од 11.04.1997. године, којим је првотужена именована као носилац права на изградњу и употребу предметног стана – инвеститор, да је то решење постало правноснажно 05.05.1997. године, а његова пуноважност потврђена је и у управном спору у коме је Управни суд донео пресуду У 7212/14 од 14.09.2017. године којом је одбијена тужба тужиоца, са утврђењем да не постоје законом прописани разлози за утврђење ништавости решења, па је исто остало на правној снази. Тужилца је на основу наведених решења уписана као власник предметног стана решењем Другог општинског суда у Београду Дн 12583/97 дана 14.10.1997. године, што значи да сходно наведеним законским прописима постала власник предметног стана, због чега је правилна одлука нижестепених судова о одбијању тужбеног захтева тужиоца да се утврди да је он власник истог.

Како је тужена доказала да је власник предметног стана, то је истим могла располагати сходно члану 3. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, што је и учинила закључујући предметни уговор о поклону Ов. I/1 бр. ../98 од 15.06.1998. године, који је закључен у писаној форми, потписи уговорача су оверени сходно члану 4. тада важећег Закона о промету непокретности, предмет поклона је намера поклонодавца, као битни елементи уговора су одређени, поклонопримац је извршио укњижбу истог на своје име, због чега не постоји ни један разлог за утврђење ништавости истог у смислу члана 103. став 1. ЗОО, како су то правилно утврдили нижестепени судови.

Са изнетих разлога неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права од стране нижестепених судова.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета применом члана 153. и 154. ЗПП.

Ревизијски наводи којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања нису разматрани, јер не представљају ревизијски разлог из одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. Закона парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Имајући у виду да трошкови састава одговора на ревизију не представљају оне трошкове који би били потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу два изреке.

Председник већа-судија,

Марина Милановић, с.р.

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**